

PROGRAMA EDUCATIU

Dossier per al professorat

Museu Etnològic i de Cultures del Món

Seu Parc Montjuïc
Seu Montcada

Ajuntament de
Barcelona

MUSEU ETNOLÒGIC
I DE CULTURES
DEL MÓN

Índex

Benvinguts al Museu Etnològic i de Cultures del Món de Barcelona.....	3
UN MUSEU AMB DUES SEUS.....	4
Els espais i les col·leccions del MUEC-PARC MONTJUÏC.....	5
Els espais i les col·leccions del MUEC-MONTCADA.....	9
PROGRAMA EDUCATIU.....	13
Eixos educatius.....	13
Metodologia didàctica	15
Les activitats per nivells educatius.....	18
ACTIVITATS EDUCATIVES UNA A UNA:	
DESCRIPCIÓ, OBJECTIUS I COMPETÈNCIES	19
Seu Parc Montjuïc.....	19
Seu Montcada.....	30

Benvinguts al Museu Etnològic i de Cultures del Món de Barcelona

El Museu Etnològic i de Cultures del Món de Barcelona (MUEC) consta de dues seus: MUEC-Parc Montjuïc i MUEC-Montcada resultat de la fusió del Museu Etnològic de Barcelona i el Museu de Cultures del Món. En conjunt, el MUEC custodia més de 70.000 peces procedents dels cinc continents. Les dues seus tenen propostes expositives diferents, però comparteixen la vocació de ser un museu social, obert, dinàmic i participatiu a partir del qual es pot conèixer la diversitat cultural humana i el seu estudi des de l'antropologia (o etnologia).

Vivim en una societat diversa i complexa, en un món globalitzat i en canvi constant. L'antropologia, com a disciplina científica, destaca aquesta diversitat cultural, alhora que ens permet reflexionar sobre allò que ens uneix com a éssers humans. Ens convida a veure el món amb els ulls d'aquells que no són com nosaltres, a qüestionar-nos allò que ens és més familiar i a comprendre millor la nostra pròpia realitat. Per tal de difondre aquests coneixements i aquest ric patrimoni, el MUEC proposa a la comunitat educativa un ampli ventall de visites i tallers amb l'antropologia com a eina per entendre i explorar el món. Fomentem la indagació a través dels objectes i la comparació com una forma d'aprenentatge actiu per reflexionar al voltant de la cultura i la diversitat cultural.

El nostre programa pretén donar una resposta dinàmica a les necessitats de la comunitat educativa, tant a través de la programació pròpia com també a través del treball educatiu conjunt del museu amb les escoles de l'entorn.

***BENVINGUDES
I BENVINGUTS!***

Un museu amb dues seus: PARC DE MONTJUÏC i MONTCADA

La seu al parc de Montjuïc

Recull estris i eines procedents de la vida quotidiana majoritàriament de la Catalunya de mitjans segle XX. Són objectes vinculats a les nostres arrels en la cultura popular, la vida rural i els oficis preindustrials com ara la pesca, l'agricultura, la ramaderia i el tèxtil, entre d'altres. A l'exposició permanent, els objectes també es mostren ordenats en àmbits al voltant del món domèstic, el treball, el joc i les festes i les creences i la religió, aspectes vinculats a la disciplina de l'etnologia.

El programa educatiu posa l'accent en l'aprenentatge a través dels objectes i el seu context, en els usos i les societats que els van utilitzar i produir. Les eines i la tecnologia, el treball i la divisió de gènere o el joc són alguns dels temes centrals de les nostres activitats.

Seu PARC MONTJUÏC:

Passeig de Santa Madrona, 16. Parc de Montjuïc.
Barcelona.

La seu al carrer de Montcada

Exposa objectes procedents de diversos continents: Àfrica, Àsia, Amèrica i Oceania. Aquests ens acosten a la diversitat cultural, religiosa i artística de societats d'àmbits geogràfics molt diversos. Destacant el coneixement d'aquests pobles, amb rigor i sense estereotips, les activitats permeten trencar amb la visió etnocèntrica amb què sovint han estat vistos des d'Europa.

Aquesta seu del museu ofereix activitats educatives centrades, d'una banda, en cadascun dels quatre continents i d'altra banda en temes transversals que ens permeten reflexionar sobre alguns dels grans temes de la humanitat, com les creences, les religions o els rituals de pas a l'edat adulta.

Seu MONTCADA:

Carrer Montcada, 12.
Barcelona.

Els espais i les col·leccions del MUEC – PARC MONTJUÏC

L'edifici

Va ser construït l'any 1973 on es trobava la Casa de la Colla de l'Arròs. Es tracta del primer edifici del segle XX que es va dissenyar expressament per allotjar un museu a Barcelona, amb la característica única que es modula a partir de la unitat d'un hexàgon.

Entorn del museu: els Jardins de Laribal i el Parc de Montjuïc

Els Jardins van ser creats entre 1917 i 1924 amb motiu de l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929, i estan estructurats per terrasses a través de diversos nivells, fet que permet passejar i gaudir de tots els espais, escultures i fonts envoltades de vegetació que el formen. La seu del Museu Etnològic i de Cultures del Món a Montjuïc ocupa una posició privilegiada a mig camí entre el Museu Nacional d'Art de Catalunya i la Fundació Joan Miró.

Breu història de les col·leccions

Les col·leccions del MUEC procedeixen fonamentalment dels antics Museu d'Indústries i Arts Populars (1942) i el Museo Etnològic y Colonial de Barcelona (1949). La col·lecció exposada a Montjuïc prové de la secció d'etnografia del Museu d'Indústries i Arts Populars situat al Poble Espanyol, dissenyada per l'etnògraf Ramon Violant i Simorra, que també va aplegar objectes de la secció etnogràfica del Museu Arqueològic, creada pel director de l'Arxiu Històric de la Ciutat, Agustí Duran i Sanpere, i per l'etnòleg i folklorista Joan Amades. D'altra banda, el 1949 l'Ajuntament de Barcelona va inaugurar el Museo Etnològic y Colonial de Barcelona*, amb August Panyella com a director. Les col·leccions es van nodrir fonamentalment de les campanyes d'expedicions etnogràfiques dutes a terme pel museu fins al 1976 amb la intenció d'unir els treballs de camp amb un pla d'adquisició d'objectes.

L'any 2015, el Museu Etnològic de Barcelona va reobrir les seves portes amb una presentació de les col·leccions totalment renovada. El 2018 es va unir amb el Museu de les Cultures del Món, i va formar una sola entitat amb el nom de Museu Etnològic i de Cultures del Món de Barcelona.

(* El fons que va constituir inicialment el Museo Etnològic y Colonial de Barcelona tenia procedències diverses: dipòsits de la Junta de Museus de Barcelona del 1949 i de les seccions d'Etnologia del Museu Arqueològic de Catalunya i del Museu Martorell, així com de la col·lecció de 165 objectes de Guinea Equatorial adquirits pel doctor Pere Bosch Gimpera, d'una col·lecció d'objectes de les Filipines procedents de l'Exposició Universal celebrada a Barcelona l'any 1888, i d'objectes adquirits directament per Carreras i altres membres de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona.

Espais

PLANTA 2

L'exposició permanent mostra

El Mur

Un fris de vint metres amb un collage d'objectes representatius dels diferents àmbits de la nostra societat, que integra peces de diferents orígens geogràfics, històrics i temàtics conviden a reflexionar sobre l'àmbit domèstic, les creences, el món del treball i l'espai públic, el joc i la festa.

Els Àmbits

Sis espais dedicats als oficis i els seus protagonistes, complementat per materials multimèdia: la barca, la premsa de vi, la cabana de pastor, el teler de la filadora, el manxó de ferrer i l'armari d'apotecari.

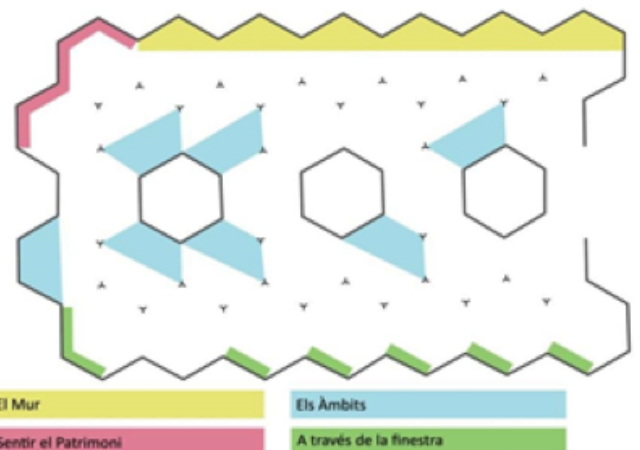
Sentir l'objecte

Àrea reservada a l'experimentació sensorial amb el patrimoni etnològic; és el patrimoni accessible.

Els patis interiors

Allotgen elements de la cultura popular i tradicional dels Països Catalans: tres falles, peces úniques de grans dimensions que a més fan referència a dos dels pioners de l'etnografia, Joan Amades i Ramon Violant, i dos gegants de la ciutat de Barcelona.

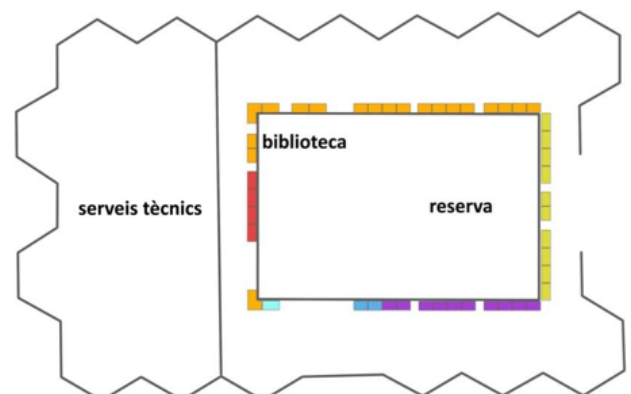

PLANTA 0

La **reserva visible** mostra les extenses i variades col·leccions del museu, procedents d'arreu del món, i està dedicada als orígens i la història del museu i als pioners de la institució.

La **biblioteca** està especialitzada en antropologia, etnologia, ciències socials i art. Disposa d'un ampli fons de monografies i publicacions en sèrie especialitzades, recollides durant més de seixanta anys. La biblioteca dona suport documental a totes les persones que estan interessades en l'estudi de l'antropologia, l'etnologia i les tradicions catalanes i d'arreu del món, tant des d'un punt de vista divulgatiu com de recerca especialitzada.

Peces destacades

Àmbit de la barca:

La **Nansa**: ormeig de pesca passiva on l'esquer es col·loca a l'interior i les captures hi entren a través del coll en forma d'embut, fent que hi quedin atrapades.

Sentir l'objecte:

Àmbit accessible amb objectes de la vida quotidiana d'altres temps i llocs, per conèixer, tocar, escoltar i observar amb l'objectiu d'interrogar-nos sobre el seu ús en el temps i l'espai.

Àmbit del joc:

Al joc tradicional de **bitlles** s'hi juga amb nou bitlles col·locades a terra en línies de tres, formant un rectangle, i que són colpejades amb una bola.

Donzella virtuosa:

Pintura anònima realitzada al voltant del 1600. Representa el prototip de dona cristiana, basat en una imitació de Maria, vestida amb la indumentària habitual de l'època.

Els espais i les col·leccions del MUEC – MONTCADA

L'edifici

Els edificis que alberguen la seu del museu són dues construccions històriques reformades el 2015. Els edificis que allotgen la col·lecció són els següents:

Casa Nadal: Casal residencial de planta baixa i dos pisos, resultat de la unió de dos edificis del segle XIV, al qual la família que en va ser propietària fins al darrer terç del segle XVIII va donar aquest nom. Va ser la seu del Museu Barbier-Müeller d'Art Precolombí de Barcelona.

Casa del Marquès de Llió: Gran casal residencial originàriament de la segona meitat del segle XIII que pren el nom l'any 1705 per l'adquisició del pare del primer marquès de Llió. Del 1982 al 2008 va ser la seu del Museu Tèxtil i d'Indumentària i, posteriorment, fins al 2012, del Museu del Disseny de Barcelona.

Entorn del museu

El museu està situat al carrer de Montcada, d'origen medieval del segle XII, i rep el nom de la família que en va fer possible l'obertura. Actualment, el carrer està declarat bé cultural d'interès nacional, i també s'hi troba el Museu Picasso i altres cases d'estructura similar amb pati i escala d'accés a la planta noble.

Breu història de les col·leccions

Com a Museu de les Cultures del Món va obrir les portes al públic el 2015. Recull prop de 500 objectes representatius d'Àfrica, Àsia, Amèrica i Oceania gràcies al préstec en comodat durant vint anys de la col·lecció de la Fundació Folch, complementada amb el fons de l'antic Museu Etnològic de Barcelona i d'altres col·leccions privades del país, com ara la Fundació Arqueològica Clos i la Col·lecció Arqueològica Duran/Vall-Llosera. Així mateix, s'hi exhibeixen peces del Museu d'Arqueologia i Antropologia de Cambridge.

Destaca la col·lecció de la Fundació Folch. Aquesta té els seus orígens als anys cinquanta, quan Albert Folch, en col·laboració amb Eudald Serra, havia reunit una important col·lecció d'art, aplegada durant els seus viatges per diferents indrets del món i mitjançant adquisicions a les principals galeries d'art internacionals.

L'any 1975 es va crear la Fundació Folch per gestionar aquesta col·lecció i promoure l'estudi i la divulgació de les cultures que hi són representades. Folch també va sufragar parcialment algunes de les expedicions del Museu Etnològic, raó per la qual una part dels objectes van passar a formar part dels fons del museu.

El nou Museu Etnològic i de Cultures del Món és la culminació d'una llarga col·laboració entre institucions públiques i col·leccionistes privats.

Espais

La distribució de les exposicions es fa segons àmbits geogràfics:

Àfrica: Les sales dedicades a Àfrica fan un recorregut per l'art del poble fang de Guinea Equatorial i de l'antic regne de Benín i s'aproximen també a les arts de l'Àfrica occidental i central a través de l'estatuària i les màscares, que ens mostren diverses formes artístiques de pobles com els ioruba, els dogon i els bembe, entre d'altres. L'apropament a les cultures africanes inclou també l'art cristià d'Etiòpia, un dels grans bressols del continent.

*** Exposicions temporals:** a la planta baixa també s'hi apleguen espais per a exposicions temporals.

PLANTA 0

ÀFRICA

PLANTA 1

OCEANIA i ÀSIA

Oceania: Les sales d'Oceania mostren les arts de Nova Guinea i els seus entorns més immediats. Un dels eixos principals gira al voltant de la Casa dels Homes de l'àrea del riu Sepik, per bé que la diversitat de peces permet fer palesos altres aspectes culturals i artístics rellevants, com ara l'art dels asmat, les màscares o, més específicament, les antigues escultures de la religió del riu Karawari. També s'inclou l'aproximació als rituals i els mites de la pintura sobre escorça d'Austràlia i les arts de la Polinèsia.

Àsia: Les sales mostren expressions artístiques dels arxipèlags de les Filipines i Indonèsia, així com de l'Índia, què esdevé un dels espais centrals de l'àrea asiàtica, i serveix per introduir l'hinduisme i les seves representacions. També s'ofereix una aproximació dels inicis del budisme al Nepal i l'Índia, amb un espai específic de l'art de Gandhara, amb peces excepcionals com el Buda en dejuni. El recorregut continua al Tibet amb la seva imatgeria i pràctiques religioses, així com les de Tailàndia i Birmània.

PLANTA 2

ÀSIA I AMÈRICA

Àsia: Al pis superior, les sales del Japó, la Xina i Corea permeten descobrir des de la ceràmica japonesa i l'art de l'ukiyo-e fins a la difusió del budisme a la Xina, així com una aproximació específica a l'evolució històrica de la ceràmica coreana. Les peces de la col·lecció d'Àsia destaquen pel substrat espiritual vinculat, entre d'altres, a l'hinduisme i al budisme.

Amèrica: L'Amèrica precolombina està representada per l'art de Mesoamèrica, amb les figures funeràries procedents de tombes de Jalisco i la cultura maia, i també peces de la cultura del centre de Veracruz i màscares de Mezcala i Teotihuacán. L'Amèrica central està representada través de les ceràmiques i el treball en pedra d'àrees culturals del vessant atlàntic de Costa Rica, i el recorregut s'acaba amb l'aproximació a les arts de diverses cultures precolombines de l'àrea andina, com l'imperi inca.

Espai interactiu: A la segona planta hi ha un espai de consulta amb recursos interactius on es poden veure els quaderns de viatges d'Albert Folch i mapes dels diferents continents i diverses èpoques. També hi ha un recull d'exemples de cuina, música, llengua i escriptura de cultures actuals i un espai condicionat per a l'escolta de contes infantils per a nens i nenes de diverses edats.

Pilar de la casa dels homes.
Papua Nova Guinea, primera meitat segle XX

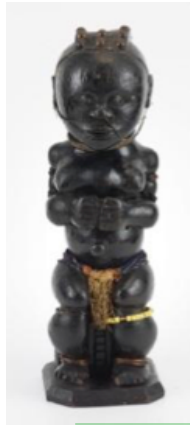
Peces destacades

ÀFRICA

Guardià de reliquiari, *eyema byeri*

Fang, grup okak -
Guinea Equatorial
Fusta tallada i policromada (s. XIX)

Figura femenina del poble fang destinada al culte als ancestres. Acuradament tallada, seguint l'estil propi dels fang okak, de formes robustes i arrodonides, aquesta talla presenta unes proporcions i un estil que la converteixen en una peça excepcional.

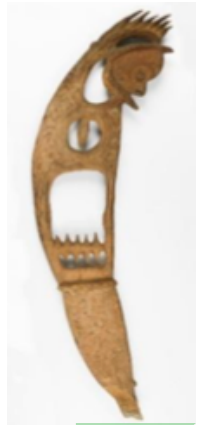

OCEANIA

Figura antropomorfa, *aripa*

Inyai-ewa -
regió del riu Karawari
(Papua Nova Guinea)
Fusta tallada amb incisions (s. XVI-
XIX)

Datades entre els segles XVI i XIX i procedents de la regió del riu Karawari, pertanyen a una de les tradicions artístiques més antigues que es coneixen de la Melanèsia. Destaca per la seva força expressiva i la particular alternança d'espais buits i plens que representen l'anatomia interna d'un cos humà excepcional.

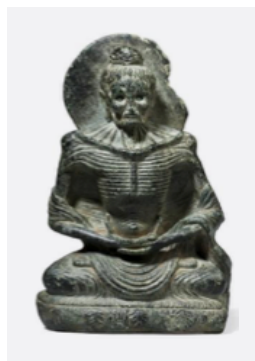

ÀSIA

Buda històric, *Sākyamuni en dejuni*

Gandhara
Pakistan/Afganistan
Esquist (s. II-III)

Imatge única i excepcional de l'art indogrec de Gandhara. El Buda històric apareix representat en dejuni a la recerca del camí per assolir la il·luminació. Els pocs exemplars que es coneixen d'aquest tipus de representacions són escultures d'intencions realistes en què es mostra la figura esquelètica de buda en ascetisme extrem.

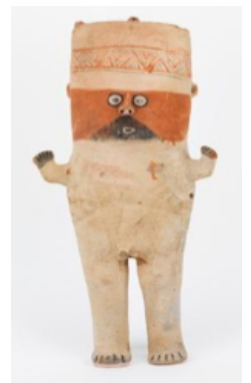

AMÈRICA

Cuchimilco, figura masculina

Chancay -
costa central del Perú
Ceràmica policromada
(1000-1450 dC)

Un dels elements més característics de la cultura de Chancay de la costa central del Perú. Són figures simbòliques que representen personatges masculins o femenins i que procedeixen d'enterraments, tant de les elits com de la població comuna.

PROGRAMA EDUCATIU

El **programa educatiu del Museu Etnològic i de Cultures del Món** es basa en la difusió del ric patrimoni etnològic que exposa i en l'antropologia com a eina per entendre i explorar el món. Partint dels objectes que nodreixen les seves col·leccions, les activitats didàctiques permeten entendre les diverses societats que els van crear i com van pensar i interpretar el món que els envoltava i, al mateix temps, per comparació, reflexionar sobre la pròpia realitat i visió del món.

Escolars a la seu de Montcada

Eixos educatius

La proposta educativa defineix quatre eixos:

1) L'objecte en els seus contextos

El patrimoni etnogràfic que el museu exposa ens dona informació tecnològica, històrica, ideològica, religiosa, cultural d'una comunitat de persones, de les formes de viure i de pensar de societats i pobles. El primer eix del programa educatiu té a veure, doncs, amb la necessitat d'aportar a les peces aquests contextos de producció, d'ús o de valoració.

Maneki-neko, gat de la fortuna.
Japó, 1964. Barcelona, 1r quart segle XXI

2) L'antropologia i les línies temàtiques

El museu mostra peces procedents de tot el món, de contextos temporals i de societats molt diferents entre elles, fet que ens permet il·lustrar el camp d'estudi de l'antropologia social. És una disciplina de les ciències socials que posa al centre el ser humà en la seva dimensió social, amb una visió de la cultura en constant transformació. La cultura és entesa com les formes d'actuar i pensar que són apreses per l'ésser humà en el seu procés de socialització. L'antropologia estudia, descrivint, analitzant i interpretant, les similituds i les diferències culturals. Li interessa tot el que té a veure amb la vida humana en societat: el llenguatge i la comunicació, el pensament simbòlic, la construcció i la transmissió de costums i visions del món, els rituals festius, les formes d'alimentació, l'organització social com el parentiu i les relacions de gènere, la construcció d'identitat, la relació amb el medi ambient i les feines, tecnologies i objectes per viure. A les nostres activitats educatives tractem temes com la religió i les creences, els rituals de pas, les relacions entre humans i animals, el treball per a la subsistència i la divisió per gènere, d'entre d'altres.

Home Fang.
Expedició a Guinea Equatorial, 1957

3) La procedència de la col·lecció del MUEC

El tercer eix té a veure en explicar el museu mateix i l'origen de les col·leccions. Té una història particular que entronca amb molts museus etnològics europeus vinculats als passats colonials dels seus països. També, inclou la mirada sobre el nostre passat preindustrial i les formes de vida tradicional. L'objectiu és explicar aquest passat per poder revisar-lo i incloure les peces dins d'un nou discurs que permeti interpel·lar els visitants sobre la nostra mirada sobre els "altres".

August Panyella.
Expedició a Guinea Equatorial, 1957

4) La diversitat cultural

A la societat actual la diversitat cultural i religiosa és molt present. El nostre relat educatiu ofereix una mirada no etnocèntrica sobre les idees i pràctiques dels diversos pobles del món. La presència d'alumnat d'origen estranger a les escoles fa que molts d'aquests temes siguin propers a la comunitat educativa. Una aportació de l'antropologia és mostrar la riquesa, com a valor intrínsec de la diversitat cultural humana.

Màscara-casc gelede per honrar la figura de la dona. Nigèria, primera meitat segle XX

Capgròs de La Gitana. Barcelona, 2006

Metodologia didàctica

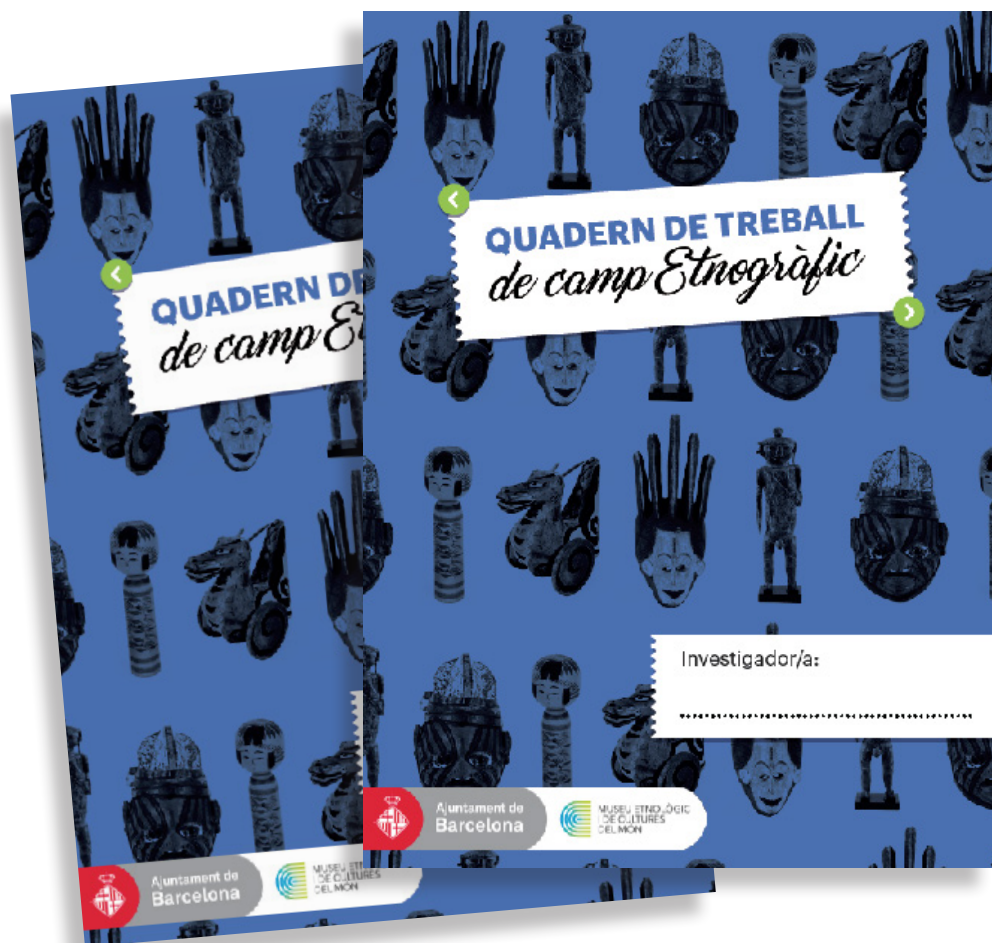
Tenim per objectiu fomentar el descobriment de les cultures del món a través dels objectes i desenvolupar les capacitats d'anàlisi i de creativitat d'infants i joves.

L'etnologia: comparar és entendre. La comparació transcultural és una eina fonamental per a la reflexió etnològica. Tan exòtica és una màscara africana com un estri de les cases rurals catalanes del segle XIX i la comparació contrastada amb objectes de la mateixa categoria que ens siguin familiars permet establir un lligam directe entre el present viscut i l'alteritat (en el temps o en l'espai). Utilitzada com a metodologia didàctica, posem en valor la pròpia experiència que ens serveix de base per a una nova lectura dels objectes que ens poden ser estranys. Les activitats educatives de la nostra seu a Montcada indaguen en aquesta perspectiva.

Escalfeta per al llit i suport. Nom local: maridet i burro. La Bisbal de l'Empordà, 1901.

La **manipulació i indagació sobre els objectes** són una forma d'aprenentatge actiu. Desenvolupen la necessitat de saber despertant l'interès, estimulant-ne la curiositat i la creativitat. El mètode de treball amb els objectes genera reptes intel·lectuals, però també estímuls socials, creatius i emocionals. Permet també desenvolupar tant el raonament inductiu (partint d'allò que és concret —la peça— a allò que és general —concepte sintètic—) com el deductiu (d'acord amb l'estructura d'un sistema cultural com a punt de partida per conèixer les realitats particulars significades en l'objecte). Aquest és el mètode de gran part de les activitats educatives de la seu Parc de Montjuïc.

El **mètode etnogràfic**, i el que anomenem treball de camp, han estat la base de l'antropologia. Una eina clau és l'observació participant. L'investigador o etnògraf comparteix la vida d'una petita comunitat aprenent i descrivint la seva forma de vida. Recull les observacions i les complementa amb altres tècniques de recollida de dades com l'entrevista o el treball amb documents i a partir d'objectes. Actualment aquestes recerques ja no es fan només en terres llunyanes, sinó que es poden fer a prop d'on viu l'etnògraf (en el barri, en una fàbrica, en una associació, etcètera).

Aquesta metodologia pot aportar eines de recerca als docents per aplicar al treball per projectes ja que ens permeten acostar-nos a qualsevol realitat social i investigar-la de manera sistemàtica, però també propera i personal.

Les activitats educatives

La nostra programació d'activitats educatives s'adreça a diferents nivells i públics, des de d'educació infantil a batxillerat, des de grups d'adults a grups amb persones amb discapacitat o en situació de vulnerabilitat. A les pàgines següents d'aquest dossier trobareu un quadre de classificació de les activitats educatives per nivells.

A la **seu Montcada** es proposen dos tipus de visites:

- Transversals o temàtiques:

sobre grans temes de la humanitat com són la religió i les creences i els rituals vinculats als cicles vitals, amb peces dels quatre continents.

- Geogràfiques o per continents:

on s'aprofundeix en les manifestacions culturals i artístiques de les peces exposades més rellevants.

A la seu **Parc de Montjuïc** les activitats se centren en l'estudi de l'**objecte** i què ens explica dels seus contextos, les eines metodològiques de l'**antropologia**, el treball preindustrial i el relacionat amb la divisió per gènere.

La major part de les nostres activitats estan estructurades en dues parts, una centrada en la **visita** a la col·lecció permanent o una altra més pràctica de **taller** o de recerca. També hi ha l'opció de només fer la visita. Algunes activitats permeten fer la visita al museu a dos grups alhora.

Fitxa d'activitat

De cada activitat, hem creat una fitxa amb la descripció, objectius i competències, més dades pràctiques. Les trobareu en aquest dossier per tal que pugueu tenir una mirada globalitzadora al conjunt de la nostra oferta educativa. També estan disponibles en pdf al web.

PRE-POST VISITA: Propostes per a l'aula

De cada activitat, també us oferim propostes per a l'aula, per abans i després de la visita al museu. Si voleu venir preparats, us proposem fer fàcils prospeccions o recerques de coneixements previs. Per després de la visita i un cop hàgiu tornat al centre, podreu consolidar els aprenentatges fets i/o encetar recerques a partir del vostre entorn. Les nostres propostes per a l'aula estan en format pdf i les podeu trobar al nostre web, com a document adjunt a cada activitat.

Projectes museu-escola

Treballem conjuntament i compartim un mateix repte educatiu: dissenyar un projecte transversal on l'alumnat es converteix en agent actiu de producció de coneixement, a partir de l'apropiació del patrimoni del museu, basat en necessitats reals de l'entorn. Ha de permetre als estudiants experimentar i protagonitzar accions de compromís cívic, combinat amb processos d'aprenentatge de continguts i de metodologia oferts pel museu. Les dues seus participem en projectes com el Patrimoni'm Col·leccions i APS.

La biblioteca del MUEC i els treballs de recerca de Secundària i Batxillerat

Especialitzada en antropologia social i etnologia, disposa d'un ric fons sobre tots els aspectes i manifestacions culturals que componen la societat. Amb més de 22.000 registres, és un servei de referència de gran utilitat per a l'alumnat. Oferim la possibilitat de confeccionar una selecció bibliogràfica a mida del vostre àmbit d'interès o fer recerca d'informació.

Podeu cercar al catàleg en línia del nostre web. També tenim sala de lectura situada a l'edifici de la Seu Parc Montjuïc. Cal demanar cita prèvia.

Reserva d'activitats:

reservesmeb@bcn.cat

o per telèfon 932 562 300

<https://www.barcelona.cat/museu-etnologic-culturesmon/>

ACTIVITATS PER NIVELLS EDUCATIUS

SEU PARC MONTJUÏC	Educació Infantil (I5)	Primària C. Inicial	Primària C. Mitjà	Primària C. Superior	Secundària	Cicles Formatius Batxillerat	Adults i Universitaris	Apropa
Mil i un objectes	visita de descobriment	visita de descobriment						
Tothom juga			visita + joc	visita + joc				
Xarxes, agulles i martells			visita + taller	visita + taller	visita + recerca			Act. participativa
Explorar la cultura				visita + taller	visita + taller			
Quina feinada!					visita + joc	visita	visita	
La col·lecció que no es veu					visita + joc	visita	visita	
Els objectes que més m'estimo								Act. participativa
Gegants i cercaviles		visita + taller	visita + taller	visita + taller	visita	visita	visita	

SEU MONTCADA	Educació Infantil (I5)	Primària C. Inicial	Primària C. Mitjà	Primària C. Superior	Secundària	Cicles Formatius Batxillerat	Adults i Universitaris	Apropa
Fem la volta al món			visita dinamitzada	visita dinamitzada	visita	visita	visita	visita
Sexe(s) gènere(s)					visita + taller / visita	visita + taller / visita	visita	visita
Que bèstia!	visita + taller	visita + taller	visita + taller	visita + taller	visita + taller			
Viatges sagrats					visita	visita	visita	
Ja som adults!					visita + taller	visita	visita	Act. participativa
Els colors i els somnis de la terra	visita + taller	visita + taller	visita + taller	visita + taller	visita	visita	visita	
Posa't la màscara	visita + taller	visita + taller	visita + taller	visita + taller	visita	visita	visita	
Llums i ombres al teatre de titelles wayang kulit			visita + taller	visita + taller				visita + taller
Desmitificant l'Orient					visita	visita	visita	
Objectes per al més enllà			visita + taller	visita + taller	visita + taller	visita	visita	

15 d'educació infantil

MIL I UN OBJECTES

Descobrint objectes d'altres temps i altres cultures

VISITA DE DESCOBRIMENT

Un mateix objecte amb una mateixa utilitat pot haver canviat amb el temps o pot ser diferent segons la cultura que l'ha creat. Al museu veurem com els humans produïm tota mena d'objectes per cobrir diferents necessitats i que són un reflex de les diferents maneres de viure i d'entendre el món. Objectes per cuinar, per menjar, per treballar i també per jugar i divertir-se. La visita al museu esdevindrà una activitat d'aprenentatge vivencial, en la qual veurem com són els objectes i com cal classificar-los. Un titella explorador ens conduirà per aquest viatge pels objectes que ha recollit arreu del món. Observarem les seves similituds i diferències i descobrirem quina informació aporten sobre les formes de vida quotidianes d'altres temps i cultures.

OBJECTIUS

- Veure com, a través dels objectes, aprenem sobre les formes de vida de les diverses cultures del món.
- Observar objectes tot analitzant-ne les característiques físiques.
- Relacionar els objectes del museu amb les seves experiències quotidianes.
- Adquirir pautes de comportament, observació i gaudi en un museu.

CAPACITATS

- Aprendre a pensar i comunicar
- Aprendre a descobrir i tenir iniciativa
- Aprendre a conviure i habitar el món

Durada: 60 minuts

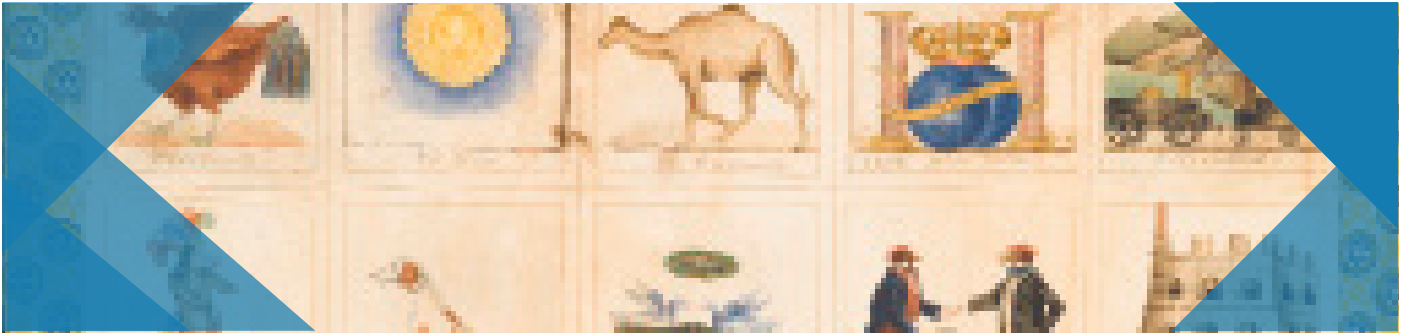
Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

Cicle inicial d'educació primària

MIL I UN OBJECTES

Museu Etnològic i de
Cultures del Món.
[Seu Parc Montjuïc](#)

Descobrint objectes d'altres temps i altres cultures

VISITA DE DESCOBRIMENT

Un mateix objecte amb una mateixa utilitat pot haver canviat amb el temps o pot ser diferent segons la cultura que l'ha creat. Al museu veurem com els humans produïm tota mena d'objectes per cobrir diferents necessitats i que són un reflex de les diferents maneres de viure i d'entendre el món. Objectes per cuinar, per menjar, per treballar i també per jugar i divertir-se. La visita al museu esdevindrà una activitat d'aprenentatge vivencial, en la qual veurem com són els objectes i com cal classificar-los. Observarem les seves similituds i diferències i descobrirem quina informació aporten sobre les formes de vida quotidianes d'altres temps i cultures. A més, la visita es complementarà amb un taller de creació que ens permetrà reflexionar sobre la cultura material de l'actualitat.

OBJECTIUS

- Veure com, a través dels objectes, aprenem sobre les formes de vida de les diverses cultures del món.
- Aproximar-se a la tecnologia aplicada en l'elaboració dels objectes, aprenent sobre les formes, els materials, els usos als quals estaven destinats elaborant classificacions senzilles.
- Assignar semblances i diferències entre els objectes en funció del temps o de la cultura.
- Crear objectes, inspirats en els del museu, afegint-hi els valors propis.
- Adquirir pautes de comportament, observació i gaudi en un museu.

COMPETÈNCIES

- Comunicativa lingüística i audiovisual
- Coneixement i interacció amb el món físic
- Artística i cultural
- Aprendre a aprendre
- Autonomia i iniciativa personal

Durada: 120 minuts

Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

Cicle mitjà i superior d'educació primària

TOTHOM JUGA

Museu Etnològic i de
Cultures del Món.
[Seu Parc Montjuïc](#)

Jocs d'altres cultures i d'altres temps

VISITA I JOC

El joc és present a totes les societats. Jugant s'aprenen per imitació els rols, les regles i els costums dels adults. Durant la visita farem un recorregut per la reserva del museu per observar i comparar objectes relacionats amb el joc i les joguines. Aquestes peces de procedències diverses ens serviran per descobrir diferències entre altres cultures i altres temps però alhora tot allò que compartim al voltant del joc. En el taller descobrirem i jugarem a jocs tradicionals i de carrer.

OBJECTIUS

- Conèixer i comparar jocs i joguines de diferents orígens.
- Sensibilitzar l'alumnat davant les similituds i diferències entre cultures a partir dels objectes relacionats amb el joc i la infantesa.
- Identificar-se amb infants d'altres cultures i temps a través de les joguines.
- Valorar el joc com a forma de cooperació i comunicació.
- Promoure el respecte als drets dels infants i la diversitat cultural.

COMPETÈNCIES

- Comunicativa lingüística i audiovisual
- Coneixement i interacció amb el món físic
- Social i ciutadana
- Autonomia i iniciativa personal

Durada: 120 minuts

Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

Cicle mitjà i superior d'educació primària

XARXES, AGULLES I MARTELLS

Museu Etnològic i de
Cultures del Món.
[Seu Parc Montjuïc](#)

Dels oficis del passat a les professions del present

VISITA + TALLER DE DRAMATITZACIÓ

Els oficis d'avui no són ben bé com els de fa cent anys. L'activitat ens permet analitzar de quina manera han anat canviant els oficis, tant pel que fa als processos tècnics com en l'aportació que cada ofici o professió ha fet per al benestar de les comunitats. Explorarem els objectes que es feien servir en el passat per tal d'aprofundir en les tecnologies pròpies d'oficis com la pesca, l'agricultura, la ramaderia i el tèxtil. Durant el taller, l'alumnat de primària podrà fer una dramatització basada en les aportacions dels oficis tradicionals al funcionament de les comunitats, reflexionant sobre la seva interdependència i la importància de la cooperació.

OBJECTIUS

- Descobrir les característiques d'oficis tradicionals i de la tecnologia i cultura material associada a ells.
- Investigar sobre la informació que aporta la cultura material.
- Posar en pràctica estratègies de comunicació oral, expressió corporal i treball col·laboratiu.
- Reflexionar sobre la complementarietat i l'articulació dels diferents oficis i professions en el funcionament de les societats.
- Aplicar mètodes de recerca aplicats a les col·leccions del museu per a l'obtenció de coneixements significatius.

COMPETÈNCIES

- Comunicativa lingüística i audiovisual
- Coneixement i interacció amb el món físic
- Artística i cultural
- Aprendre a aprendre
- Autonomia i iniciativa personal

Durada: 120 minuts

Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

XARXES, AGULLES I MARTELLS

Dels oficis del passat a les professions del present

VISITA + RECERCA

Els oficis d'avui no són ben bé com els de fa cent anys. L'activitat ens permet analitzar de quina manera han anat canviant els oficis, tant pel que fa als processos tècnics com en l'aportació que cada ofici o professió ha fet per al benestar de les comunitats. Explorarem els objectes que es feien servir en el passat per tal d'aprofundir en les tecnologies pròpies d'oficis com la pesca, l'agricultura, la ramaderia i el tèxtil. La visita per a secundària aprofundeix en els canvis tecnològics implicats en l'obtenció i producció de béns essencials i les diferents relacions amb el medi.

OBJECTIUS

- Descobrir les característiques d'oficis tradicionals i de la tecnologia i cultura material associada a ells, tot establint connexions entre ells i les professions actuals.
- Investigar sobre la informació que aporta la cultura material.
- Posar en pràctica estratègies de comunicació oral i treball col·laboratiu.
- Aplicar sistemes de registre d'elements del patrimoni moble seguint una pauta adaptada de la metodologia de recerca antropològica.
- Reflexionar sobre els oficis i les professions en relació amb el funcionament de l'economia i la societat.

COMPETÈNCIES

- Comunicativa lingüística i audiovisual
- Coneixement i interacció amb el món físic
- Aprendre a aprendre
- Autonomia i iniciativa personal

Durada: visita + recerca 90 min (secundària)
activ. participativa 60 min (Apropa Cultura)

Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

EXPLORAR LA CULTURA

Investigar la societat a través dels objectes i les eines de l'antropòleg

VISITA + TALLER

Els humans som éssers culturals. Però què és la cultura? Com la defineix i l'estudia l'antropologia? Com es pot fer un projecte de recerca fent servir les eines i la metodologia d'aquesta disciplina? La casa o espai domèstic, les creences, el treball, el joc i la festa són objecte d'estudi de l'antropologia. Aprendre a utilitzar les eines de recerca d'aquesta disciplina a fi de produir i ordenar coneixement sobre un col·lectiu, un poble o una cultura. Ho farem a través d'un treball de recerca i mitjançant procediments comparatius, a partir dels objectes i de material fotogràfic que exposa el museu. En el taller explorarem la cultura de la societat actual a partir dels seus objectes quotidians i crearem el nostre propi museu etnològic del segle XXI.

OBJECTIUS

- Establir relacions entre la informació que aporten els objectes quotidians i l'estudi de la cultura i la societat, passada i actual.
- Posar en pràctica mètodes de recerca aplicats a les col·leccions del museu.
- Familiaritzar-se amb temes estructurals de la recerca etnològica i antropològica.
- Aplicar mètodes comparatius per a l'obtenció de coneixements significatius.
- Reflexionar sobre la cultura actual i la seva expressió material i tecnològica.
- Posar en pràctica habilitats d'ordenació d'idees i d'argumentacions estructurades.

COMPETÈNCIES

- Comunicativa lingüística i audiovisual
- Coneixement i interacció amb el món físic
- Artística i cultural
- Aprendre a aprendre
- Autonomia i iniciativa personal

Durada: 120 minuts

Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

Educació secundària

QUINA FEINADA!

Museu Etnològic i de
Cultures del Món.
[Seu Parc Montjuïc](#)

Dones, subsistència i cures

VISITA + JOC DE TAULA

Visita general al museu. Quines són les activitats que necessitem per viure i que són presents a totes les societats i cultures? La cura de les persones, l'elaboració d'aliments o el manteniment de les cases i els vestits són feines bàsiques per viure i moltes vegades ni ens hi fixem. A partir dels objectes del museu, descobrirem tecnologies i pràctiques bàsiques per a la vida i la subsistència de diferents societats del món i com han estat tradicionalment associades a les dones. Reflexionarem sobre els rols de gènere i com desenvolupar actituds que qüestionin aquests estereotips. En el taller, un joc de taula posarà a prova a l'alumnat per aconseguir que el seu grup pugui subsistir, gestionant les tecnologies i pràctiques socials bàsiques com la cooperació.

OBJECTIUS

- Donar valor a les activitats bàsiques de manteniment, subsistència i reproducció dels grups humans.
- Reflexionar sobre el paper social, cultural i econòmic de les dones.
- Establir relacions entre la informació que aporten els objectes quotidians amb l'estudi de la cultura i la societat, passada i actual.
- Posar en pràctica mètodes de recerca aplicats a les col·leccions del museu per a l'obtenció de coneixements significatius.
- Aplicar estratègies col·laboratives per a l'assoliment d'objectius comuns.

COMPETÈNCIES

- Lingüística i audiovisual
- Coneixement i interacció amb el món físic
- Social i ciutadana
- Aprendre a aprendre
- Autonomia i iniciativa personal

Durada: 120 minuts

Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

Batxillerat i cicles formatius

QUINA FEINADA!

Museu Etnològic i de
Cultures del Món.
[Seu Parc Montjuïc](#)

Dones, subsistència i cures

VISITA GUIADA

Quines són les activitats que necessitem per viure i que són presents a totes les societats i cultures? La cura de les persones, l'elaboració d'aliments o el manteniment de les cases i els vestits són feines bàsiques per viure i moltes vegades ni ens hi fixem. A partir dels objectes del museu, descobrirem tecnologies i pràctiques bàsiques per a la vida i la subsistència de diferents societats del món i com han estat tradicionalment associades a les dones. Reflexionarem sobre els rols de gènere i com desenvolupar actituds que qüestionin aquests estereotips.

OBJECTIUS

- Donar valor a les activitats bàsiques de manteniment, subsistència i reproducció dels grups humans.
- Valorar les aportacions de les dones en la cultura, la tecnologia i l'economia al llarg de la història.
- Establir relacions entre la informació que aporten els objectes quotidians amb l'estudi de la cultura i la societat, passada i actual.
- Familiaritzar-se amb les activitats de manteniment orientades a les necessitats bàsiques de les societats.

COMPETÈNCIES

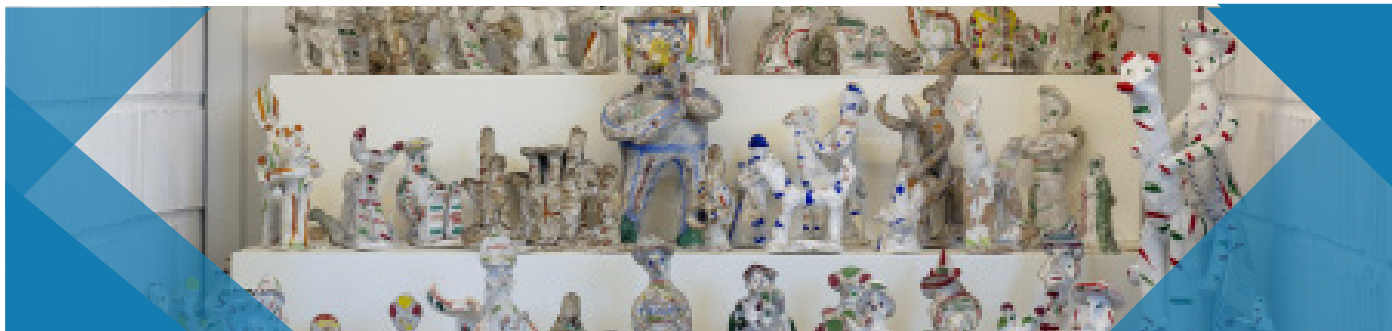
- Comunicativa
- Personal i interpersonal
- Coneixement i interacció amb el món

Durada: 90 minuts

Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

LA COL·LECCIÓ QUE NO ES VEU

Vida quotidiana en 3.000 objectes

VISITA GUIADA

Visita general a la reserva visitable de la Seu Montjuïc. La reserva és un espai d'emmagatzematge singular dissenyat perquè el públic pugui gaudir d'una part de la col·lecció no exposada. Acull més de 3.000 objectes amb una gran diversitat d'usos, cronologies i procedències geogràfiques. Un recorregut guiat per aquest espai ens permetrà conèixer l'origen d'aquest particular fons i alhora qüestionar-nos què vol dir col·leccionar, classificar i ordenar objectes d'interès etnològic. A més, a la reserva podrem fixar-nos en una de les funcions principals del museu: la conservació i preservació del patrimoni material i immaterial que custodia. En la visita per a secundària, un joc de pistes conduirà l'alumnat en el recorregut de descoberta per aquest espai del museu tan especial.

OBJECTIUS

- Conèixer l'origen i la particularitat de les col·leccions del museu.
- Familiaritzar-se amb els temes estructurals de la recerca etnològica i antropològica.
- Establir relacions entre la informació que aporten els objectes quotidians i l'estudi de la cultura i la societat.
- Valorar la diversitat cultural i reflexionar sobre la seva expressió material i tecnològica.
- Descobrir el museu com a institució de conservació i preservació del patrimoni cultural.

COMPETÈNCIES

- Coneixement i interacció amb el món físic
- Artística i cultural
- Social i ciutadana
- Aprendre a aprendre

Durada: joc i visita de descoberta 90 minuts (secundària)

visita 60 minuts (batxillerat i cicles formatius)

Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

Educació especial i Apropa Cultura

ELS OBJECTES QUE MÉS M'ESTIMO

Museu Etnològic i de
Cultures del Món.
[Seu Parc Montjuïc](#)

Viure i conviure

ACTIVITAT PARTICIPATIVA

Hi ha objectes del nostre entorn quotidià que són especials per a cadascú de nosaltres. Potser són aquells que més hem fet servir i que a vegades el món d'avui els ha descartat. L'ús repetit els desgasta, un dia rere l'altre i al llarg del temps, i va deixant una patina en la superfície en forma de bonys, esclatxes i rascades. Hi ha objectes que interpel·len la nostra memòria, un context determinat, un fragment de la nostra relació amb el món. N'hi ha que no els reconeixem. Venen d'altres llocs del món, d'altres temps. Aleshores l'objecte es mostra en silenci i ens fem preguntes: què és? qui l'ha fet servir? Són testimoni d'altres usos, contextos i històries personals i socials. Els tocarem, escoltarem relats i compartirem vivències.

OBJECTIUS

- Conèixer, tocar, escoltar i observar objectes per interrogar-nos sobre el seu ús en el temps i l'espai.
- Fer-se preguntes sobre com han evolucionat els objectes i, amb ells, les nostres necessitats. Observar com ens parlen de l'entorn domèstic, del món del treball i del joc, de les creences, de les festes i la protesta.
- Experimentar, amb petits jocs dramàtics, alguns dels usos i les funcions dels objectes per preguntar-nos què fèiem ahir i com ho fem avui.

COMPETÈNCIES

- Comunicativa lingüística i audiovisual
- Coneixement i interacció amb el món físic
- Artística i cultural

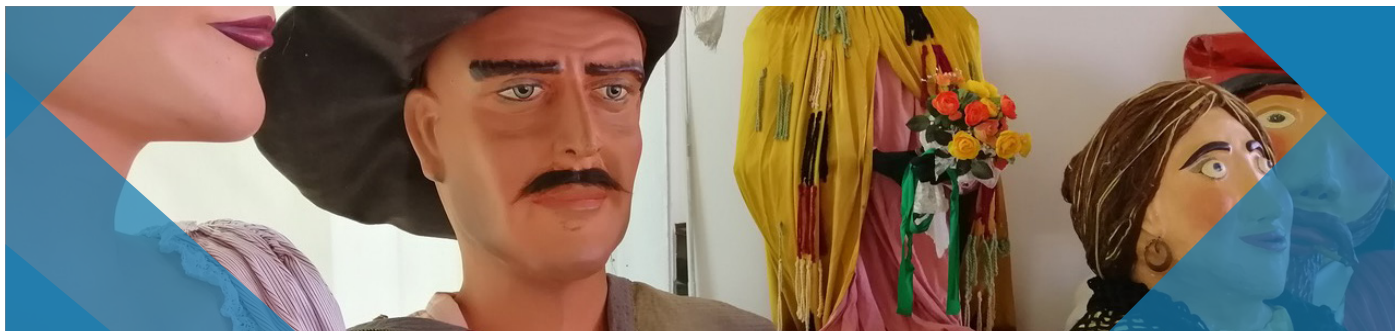
Durada: 90 minuts

Nombre d'alumnes: màxim 15 persones

Educació primària

GEGANTS I CERCAVILES

Elements tradicionals de la imatgeria festiva catalana

VISITA DINAMITZADA + TALLER

Els gegants són festa i, aquest any, estan de celebració! En commemoració del 600è aniversari de la primera referència documentada dels gegants a Barcelona, hem preparat una activitat dinamitzada per conèixer el fet geganter. A partir d'un joc de pistes aprendrem sobre els orígens de la tradició, els geganters, la música, el ball i molt més! En acabar la visita crearem els nostres gegants i dissenyarem els cartells per anunciar la Festa Major.

OBJECTIUS

- Donar a conèixer el fet geganter i despertar la curiositat sobre la cultura popular catalana.
- Promoure l'aprenentatge actiu proporcionant una experiència participativa que incentivi la capacitat d'observació i la resolució de problemes.
- Fomentar la col·laboració i el treball en equip, promocionant així les habilitats socials i la comunicació.
- Incentivar la imaginació i la creativitat.

COMPETÈNCIES

- Comunicativa lingüística i audiovisual
- Coneixement i interacció amb el món físic
- Artística i cultural
- Autonomia i iniciativa personal

Durada: 90 minuts

Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

Educació secundària

GEGANTS I CERCAVILES

Elements tradicionals de la imatgeria festiva catalana

VISITA GUIADA

Els gegants són un dels elements festius més coneguts de la cultura tradicional catalana. En motiu dels 600 anys de la primera referència documentada dels gegants a Barcelona, farem un recorregut per la nova exposició temporal "Barcelona ciutat gegant" a través de la qual coneixerem els orígens i la història dels gegants, veurem quins són els elements més característics, parlarem dels geganteres i geganteres i, finalment, descobrirem com el fet geganter no és exclusiu de Catalunya, sinó que també el podem trobar a altres llocs del món.

OBJECTIUS

- Introduir els visitants en la història i la tradició del fet geganter.
- Explorar la diversitat de figures i estils existents a Barcelona, Catalunya i el món.
- Abordar l'impacte social i cultural dels gegants.
- Fomentar la comprensió i apreciació de la cultura popular catalana.
- Crear un espai d'interacció i participació.
- Promoure la reflexió sobre la preservació del patrimoni cultural.

COMPETÈNCIES

- Comunicativa lingüística i audiovisual
- Coneixement i interacció amb el món físic
- Artística i cultural

Durada: 60 minuts

Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

15 d'educació infantil i educació primària

QUE BÈSTIA!

Museu Etnològic i de
Cultures del Món.
[Seu Montcada](#)

El vincle entre animals i humans a través de les cultures

VISITA + TALLER

Visita transversal que permet fer un viatge arreu del món per descobrir les representacions d'animals en diferents cultures i els seus sentits simbòlics. La manera com cada grup humà entén i explica la natura i el món que l'envolta té a veure amb la forma de pensar i viure els seus vincles amb els animals. Coneixerem el cocodril a Papua Nova Guinea, el bou en l'hinduisme i la figura del drac a l'Àsia, el gos i el jaguar a l'Amèrica precolombina i màscares compostes per diferents animals a l'Àfrica. En algunes societats, els animals són tractats com a parents o avantpassats; en d'altres, els consideren divinitats, guies o protectors dels difunts. Al taller es crearà un animal compost que ajudarà a resoldre situacions i desafiaments semblants als de les cultures analitzades.

OBJECTIUS

- Aproximar-se a la forma de vida i a la cosmogonia de diversos pobles d'Àfrica, Oceania, Àsia i l'Amèrica precolombina.
- Comparar i valorar la nostra relació amb les diferents cultures, els animals i el medi natural.
- Entendre la diversitat de relacions entre humans i animals i entre natura i cultura.
- Reflexionar sobre els animals compostos i crear un animal híbrid amb les pautes i els desafiaments de les cultures explorades.

CAPACITATS EDUCACIÓ INFANTIL

- Aprendre a pensar i comunicar.
- Aprendre a descobrir i tenir iniciativa.
- Aprendre a conviure i habitar el món.

COMPETÈNCIES EDUCACIÓ PRIMÀRIA

- Coneixement i interacció amb el món físic
- Social i ciutadana
- Artística i cultural
- Aprendre a aprendre
- Comunicativa lingüística i audiovisual

Durada: visita + taller 90 minuts (educació infantil)
visita + taller 120 min (primària)

Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

Educació secundària

QUE BÈSTIA!

El vincle entre animals i humans a través de les cultures

VISITA + TALLER

La distinció que establim entre animals domèstics i animals salvatges o entre natura i cultura no és un fenomen universal. En algunes societats els animals silvestres són tractats com a persones, com a parents o com a avantpassats. Altres van més enllà i els consideren divinitats, acompanyants dels déus, guies i protectors dels difunts. En aquesta visita transversal pels quatre continents descobrirem la relació dels humans amb els animals a diversos llocs del món. Coneixerem el cocodril mitològic del riu Sepik, el bou i altres acompanyants dels déus en l'hinduisme, el gos i el jaguar a Amèrica i el seu vincle amb l'inframón. Aquest bestiari és inseparable dels animals compostos o quimeres, que també descobrirem. Al taller es treballarà el simbolisme dels animals i la construcció del gènere en la nostra societat a través dels estereotips i les marques comercials.

OBJECTIUS

- Analitzar el vincle social i simbòlic que han establert éssers humans i animals en diverses cultures.
- Reflexionar entorn a les relacions entre natura-cultura, i com la cultura de cada comunitat condiciona els nostres posicionaments davant del món.
- Comparar, valorar i posar en dubte la nostra pròpia relació amb les cultures, els animals i el medi natural.
- Reflexionar, valorar i escenificar el simbolisme i la identificació dels animals en la construcció de les identitats.

COMPETÈNCIES

- Coneixement i interacció amb el món físic
- Social i ciutadana
- Artística i cultural
- Aprendre a aprendre
- Comunicativa lingüística i audiovisual

Durada: 120 minuts

Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

VIATGES SAGRATS

La humanitat i les religions

VISITA

Totes les societats conviuen amb elements sagrats que tenen a veure amb la seva concepció del món, relats i teories sobre el seu origen i funcionament, el lloc que hi tenen els humans i les causes dels infortunis. En aquesta visita coneixerem algunes de les grans religions del món com el cristianisme, l'hinduisme i el budisme, però també d'altres com la dels iorubes a l'Àfrica, la dels aborígens australians a Oceania i la dels maies de l'Amèrica precolombina. Tríptics, creus, llibres, taulers d'endevinació, pintures sobre escorça, màscares, ofrenes funeràries i jocs són part del fet religiós.

OBJECTIUS

- Entendre la diversitat de les creences i pràctiques religioses a través de diferents cultures.
- Descobrir creences i pràctiques religioses minoritàries i poc conegudes que enriqueixin la consciència sobre la generalitat el fet religiós.
- Reconèixer les principals figures iconogràfiques i simbòliques d'algunes religions majoritàries
- Reflexionar, valorar i escenificar la diversitat religiosa i la llibertat de pensament i de culte al nostre entorn.

COMPETÈNCIES

- Coneixement i interacció amb el món físic
- Social i ciutadana
- Artística i cultural
- Aprendre a aprendre
- Comunicativa lingüística i audiovisual

Durada: visita 90 min

Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

JA SOM ADULTS!

Rituals de pas i art corporal (body art)

VISITA + TALLER/ VISITA

Els ritus de pas marquen les nostres vides. Naixement, iniciació, matrimoni i mort són celebrats arreu del món de maneres semblants. En aquesta visita coneixerem un ritual diferent per a cada etapa de la vida: la presentació del nounat, la iniciació a l'edat adulta (masculina i femenina) i els funerals. Per a cadascun d'ells n'analitzarem la seqüència ritual: separació, liminaritat i readmissió. Amb peces d'Àfrica, d'Oceania, d'Àsia i Amèrica, evocarem i visualitzarem aquests rituals, per reflexionar també sobre la nostra pròpia manera d'enfocar les etapes de la vida i com ho celebrem. Al taller reflexionarem sobre les maneres rituals de modificar el cos i ho compararem amb pràctiques molt actuals com el tatuatge i el pírcing.

OBJECTIUS

- Entendre la diversitat de les pràctiques rituals a través de les cultures, la seva relació amb els cicles vitals i l'arrelament en les creences i el fet religiós.
- Aprendre a definir i comparar les pràctiques rituals.
- Identificar, valorar i posar en dubte les manifestacions rituals de la nostra pròpia cultura
- Reflexionar, valorar i escenificar els desafiaments del pas de la infància a l'edat adulta i les modificacions corporals.

COMPETÈNCIES

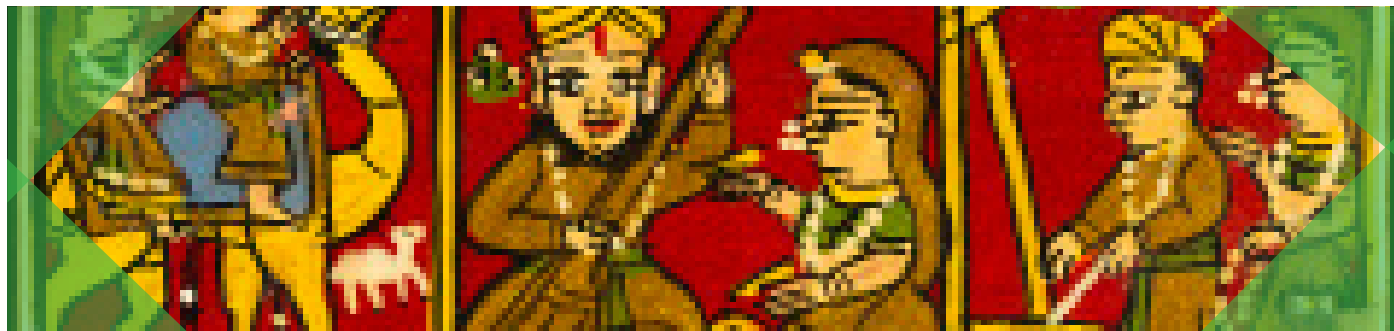
- Coneixement i interacció amb el món físic
- Social i ciutadana
- Artística i cultural
- Aprendre a aprendre
- Comunicativa lingüística i audiovisual

Durada: visita + taller 120 min (secundària)
visita 90 min (cicles formatius, batxillerat)

Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

FEM LA VOLTA AL MÓN

Un viatge a través de la col·lecció del museu

VISITA DE DESCOBRIMENT

Recorregut arreu del món a través de diversos objectes d'Àfrica, Oceania, Àsia i Amèrica. En aquest viatge descobrirem altres maneres de viure i entendre el món, coneixerem diferents pobles que ens mostraran la seva gran diversitat i trencarem amb la visió etnocèntrica amb què sovint han estat vistos des d'Europa. Aprendre a observar i a analitzar les peces per tal d'esbrinar qui les ha creat, com estan fetes, de què serveixen i com han arribat fins aquí. A partir de diferents dinàmiques i recursos, aquesta volta al món ens ajudarà a trencar estereotips i prejudicis, acostar-nos a allò que ens és estrany i mirar amb altres ulls allò que ens és més familiar. En definitiva, ens ajudarà a capgirar la nostra visió del món.

OBJECTIUS

- Descobrir l'origen de les col·leccions i la vida social d'alguns objectes des del seu context de producció fins a la seva recepció i exhibició.
- Aproximar-se a la cultura i les creences d'alguns pobles no occidentals a través dels objectes.
- Aprendre a observar objectes i cultures rebaixant el nostre etnocentrisme.
- Valorar la diversitat social i cultural i el respecte per les diferències.

COMPETÈNCIES

- Coneixement i interacció amb el món físic
- Social i ciutadana
- Artística i cultural
- Comunicativa lingüística i audiovisual

Durada: 120 minuts

Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

FEM LA VOLTA AL MÓN

Un viatge a través de la col·lecció del museu

VISITA GUIADA TRANSVERSAL

Visita transversal que fa un recorregut per conèixer les peces més representatives del museu, a través de dos vessants de la contemplació: l'estètic i la curiositat, és a dir, l'art i l'antropologia. Hi accedirem a través del context de les cultures que van produir aquestes peces, però també des de la cultura que les va rebre. Donarem claus de lectura per aprendre a interpretar-les, tot incidint en aspectes genèrics de les diferents àrees culturals. També descobrirem l'origen de les col·leccions, el llegat colonial, el primitivisme, les expedicions científiques i el tipus de pensament comparatiu que va acompanyar l'afició pel col·leccionisme. Aquest viatge ens ajudarà a acostar-nos a allò que ens és estrany, a mirar amb altres ulls allò que ens és més familiar i a capgirar la nostra visió del món.

OBJECTIUS

- Descobrir l'origen de les col·leccions i la vida social d'alguns objectes, des del seu context de producció fins a la seva recepció i exhibició.
- Aproximar-se a la cultura i creences de pobles no occidentals a través dels objectes i donar claus de lectura per aprendre a llegir les seves produccions culturals.
- Descobrir l'antropologia com a ciència de les relacions socials i culturals i alguns dels seus desafiaments i controvèrsies des dels seus orígens fins a l'actualitat.
- Afavorir una reflexió crítica entorn a les actituds etnocèntriques i eurocèntriques, i com aquestes han condicionat la nostra relació amb l'alteritat.

COMPETÈNCIES

- Coneixement i interacció amb el món físic
- Social i ciutadana
- Artística i cultural
- Aprendre a aprendre

Durada: 90 minuts

Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

SEXE(S) I GÈNERE(S)

Identitats i poder en cultures del món

VISITA+TALLER/VISITA

Què és el sexe? I el gènere? Es conceben de la mateixa manera a totes les cultures del món? És universal el binarisme de gènere? Al llarg de la visita farem un recorregut per diverses cultures del món per conèixer com s'entenen el sexe i el gènere i quin paper exerceixen en l'harmonia i l'organització social en societats com els dogon i els ioruba a l'Àfrica occidental, els iatmul de l'illa de Papua Nova Guinea, o en el panteó de déus i deesses de l'hinduisme a l'Índia, per acabar a Mesoamèrica amb les cultures precolombines de Veracruz. Les compararem amb pràctiques i creences més properes, per posar la mirada en com es construeixen les identitats i els rols socials. Al taller, explorarem de manera creativa les nostres pròpies identitats.

OBJECTIUS

- Indagar en les representacions visuals del cos humà en diverses cultures que vehiculen una manera d'entendre la feminitat i la masculinitat i deconstruir estereotips.
- Estimular el pensament crític, replantejar-se la pròpia visió del món per obrir-se a noves perspectives.
- A través de les col·leccions, clarificar els conceptes de sexe, gènere, identitat sexual, etc.
- Mostrar, al costat del gènere, altres eixos creadors de desigualtat, com l'ètnia i la classe, l'edat, les colonialitats o la diversitat en les capacitats (perspectiva interseccional).

COMPETÈNCIES

- Comunicació lingüística
- Coneixement i interacció amb el món físic
- Social i ciutadana
- Cultural i artística

Durada: visita 90 minuts

visita + taller 120 minuts

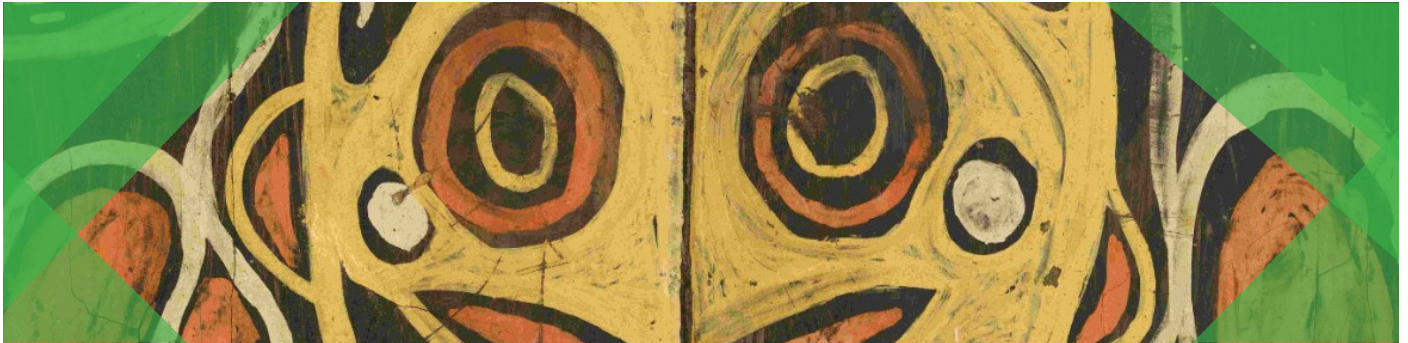
Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

15 d'educació infantil i educació primària

ELS COLORS I SOMNIS DE LA TERRA

Museu Etnològic i de
Cultures del Món.
Seu Montcada

Un viatge per Oceania

VISITA + TALLER

Oceania és un continent amb una geografia plena d'illes amb una gran diversitat de paisatges i de cultures. A la visita, coneixerem objectes d'Austràlia, Nova Guinea, Nova Zelanda i l'illa de Pasqua. Cases cerimonials, escultures i pintures sobre escorça són alguns dels suports més utilitzats a través dels quals les cultures d'aquest continent han establert comunicació amb els seus avantpassats i amb el temps dels mites. També veurem com certes pràctiques tradicionals han esdevingut art contemporani. Al taller, ens centrarem en la pintura sobre escorça de les Terres d'Arnhem, Austràlia, explorant-ne les tècniques, materials i condicions rituals.

OBJECTIUS

- Aproximar-se a la cultura i a les formes de viure d'alguns pobles d'Oceania i les interaccions que estableixen amb els seus espais naturals on conviuen.
- Descobrir les diferents àrees culturals del continent.
- Valorar la diversitat social i cultural i el respecte per les diferències.
- Valorar les manifestacions artístiques dels aborígens australians i posar-les en pràctica amb un repertori d'imatges i tècniques semblants a les dels seus artistes.

CAPACITATS A L'EDUCACIÓ INFANTIL

- Aprendre a pensar i comunicar
- Aprendre a descobrir i tenir iniciativa
- Aprendre a conviure i habitar el món

COMPETÈNCIES A PRIMÀRIA

- Coneixement i interacció amb el món físic
- Social i ciutadana
- Artística i cultural
- Aprendre a aprendre

Durada: visita + taller 90 minuts (educació infantil)
visita + taller 120 minuts (primària)

Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

ELS COLORS I SOMNIS DE LA TERRA

Un viatge per Oceania

VISITA

La visita recorre diferents objectes a través dels quals les cultures d'aquest continent han establert comunicació amb els seus avantpassats i amb el temps dels mites. Cases cerimonials, escultures, pintures sobre escorça, màscares, escarificacions, tatuatges i pintures corporals, relíquies i pals mortuoris són alguns dels suports a Nova Zelanda, l'illa de Pasqua, Nova Guinea i Austràlia. Ens centrarem en una d'aquestes pràctiques: la pintura sobre escorça de terres d'Arnhem (Austràlia). Entendrem com s'obtenen els materials (escorces, pigments, fixadors), com s'estableix el procés de creació (rituals, cants, pintures corporals i danses) i com les pràctiques tradicionals han esdevingut art contemporani.

OBJECTIUS

- Aproximar-se a la cultura i creences d'alguns pobles d'Oceania a través dels seus objectes i explorar les relacions que estableixen amb els éssers i el temps dels mites.
- Descobrir les diferents àrees culturals del continent: Austràlia, Melanèsia, Micronèsia i Polinèsia
- Explorar i comparar la continuïtat i actualitat dels objectes, les cultures i les tradicions exposades, tant en el seu context d'origen com amb els nostres usos i costums, fent ús dels mètodes de l'antropologia.
- Valorar la pintura sobre escorça dels aborígens australians.

COMPETÈNCIES

- Coneixement i interacció amb el món físic
- Artística i cultural
- Social i ciutadana
- Aprendre a aprendre

Durada: 90 minuts

Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

Un viatge per Àfrica

VISITA + TALLER

L'Àfrica és un continent amb una gran diversitat cultural i religiosa. Descobrirem el poble fang de l'antiga colònia espanyola de Guinea Equatorial, els bronzes de l'antic regne de Benín, el cristianisme d'Etiòpia i la religió ioruba estesa avui per altres continents, a més de l'esplèndida col·lecció de màscares. Coneixerem monarquies divines, clans i societats secretes, el culte als avantpassats i el sentit i la utilitat d'estatuetes i màscares com a mediadores amb el món dels esperits per a restaurar l'ordre, la prosperitat i la justícia. Al taller, crearem màscares per ballar i que farem servir per curar, protegir, espantar, commemorar o instruir.

OBJECTIUS

- Conèixer la diversitat de les expressions plàstiques dels pobles africans.
- Descobrir Àfrica, les àrees culturals i la gran diversitat de pobles que hi habiten, com també alguns aspectes de la vida quotidiana i de les creences.
- Conèixer el significat i la funció de les màscares en diversos pobles africans.
- Valorar la diversitat social i cultural i el respecte per les diferències.

COMPETÈNCIES

- Coneixement i interacció amb el món físic
- Artística i cultural
- Social i ciutadana
- Aprendre a aprendre

Durada: visita + taller 90 min (ed. infantil i cicle inicial primària)
visita + taller 120 min (cicle mitjà i superior primària)

Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

POSA'T LA MÀSCARA

Un viatge per Àfrica

VISITA

L'Àfrica és un continent amb una gran diversitat cultural i religiosa. La visita fa un recorregut per aquesta diversitat a través d'objectes que ens parlen dels avantpassats, dels esperits i del poder. Descobrirem el poble fang de l'antiga colònia espanyola de Guinea Equatorial, els bronzes de l'antic regne de Benín, el cristianisme d'Etiòpia i la religió ioruba estesa avui per altres continents. També coneixerem l'esplèndida col·lecció de màscares i el seu sentit i utilitat com a mediadores amb el món dels esperits per restaurar l'ordre, la prosperitat i la justícia.

OBJECTIUS

- Aproximar-se a la cultura i creences d'alguns pobles d'Àfrica a través dels seus objectes
- Explorar els símbols on s'ostenta l'ancestralitat i el poder, i sobretot l'ús de màscares
- Descobrir Àfrica, les seves àrees culturals i la gran diversitat de pobles que l'habiten
- Explorar i comparar la continuïtat i actualitat dels objectes, les cultures i les tradicions exposades, tant en el seu context d'origen com amb els nostres usos i costums.

COMPETÈNCIES

- Coneixement i interacció amb el món físic
- Social i ciutadana
- Artística i cultural
- Personal i interpersonal

Durada: visita 90 min

Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

LLUMS I OMBRES AL TEATRE 'WAYANG KULIT'

Un viatge per Àsia

VISITA + TALLER

L'Àsia és un dels continents més àmpliament representats a les col·leccions del museu, des de les Filipines a l'Índia, passant pel Tibet o Tailàndia. La visita fa un recorregut pel fet religiós, des de les religions majoritàries com ara l'hinduisme i el budisme, molt esteses per tot el territori, fins a les més minoritàries, com ara l'animisme i el xamanisme, presents a les Filipines i a Indonèsia. Coneixerem els símbols i figures tan conegudes com Buda, a més de Xiva i Vixnu, i els titelles del teatre d'ombres *wajang kulit* de Java. Al taller convidem l'alumnat a fabricar el seu titella.

OBJECTIUS

- Aprendre la gran varietat de cultures i religions coexistents del continent asiàtic i la seva gran influència en el territori, tot descobrint alguns dels seus protagonistes com la figura de Buda.
- Descobrir Àsia, les àrees culturals, i els objectes del museu en els seus diferents contextos, per explorar les expressions artístiques i els significats que tenen.
- Valorar la diversitat social i cultural i el respecte per les diferències.
- Reflexionar, crear i valorar el teatre de titelles *wajang kulit*.

COMPETÈNCIES

- Coneixement i interacció amb el món físic
- Artística i cultural
- Social i ciutadana
- Aprendre a aprendre
- Comunicativa lingüística i audiovisual

Durada: visita + taller 120 min (primària)

visita + taller 90 min (Apropa cultura)

Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

DESMITIFICANT L'ORIENT

Un viatge espiritual per Àsia

VISITA

Segurament hem sentit a parlar alguna vegada del karma, el ioga, el nirvana o els txakres, conceptes que venen d'Orient i que des d'Occident hem 'exotitzat' i, fins i tot, resignificat. Però sabem realment què impliquen? I és el continent asiàtic més espiritual que altres indrets? A la visita farem un viatge espiritual per Àsia, ens qüestionarem les maneres de concebre el cos i l'ànima, el fet religiós i les seves implicacions sociopolítiques. Amb els objectes rituals de les Filipines, Indonèsia, Birmània, l'Índia, el Tibet, el Japó i Corea, coneixerem les relacions que establim els éssers humans amb allò sagrat, el "món altre", i els vincles amb l'ecologia, el desenvolupament personal o el sentit de comunitat.

OBJECTIUS

- Conèixer algunes cultures asiàtiques a través dels seus objectes
- Entendre els fets religiosos des d'una perspectiva social, analitzant les visions del món sobre les quals es basen, i observant els seus vincles amb els aspectes sociopolítics
- Trencar amb l'exotització del continent asiàtic (orientalisme)
- Mostrar la gran heterogeneïtat del continent però també com certes ideologies i concepcions del món s'han anat desplegant creant vincles culturals entre les diverses regions.

COMPETÈNCIES

- Coneixement i interacció amb el món físic
- Artística i cultural
- Social i ciutadana
- Aprendre a aprendre
- Comunicativa lingüística i audiovisual

Durada: 90 minuts

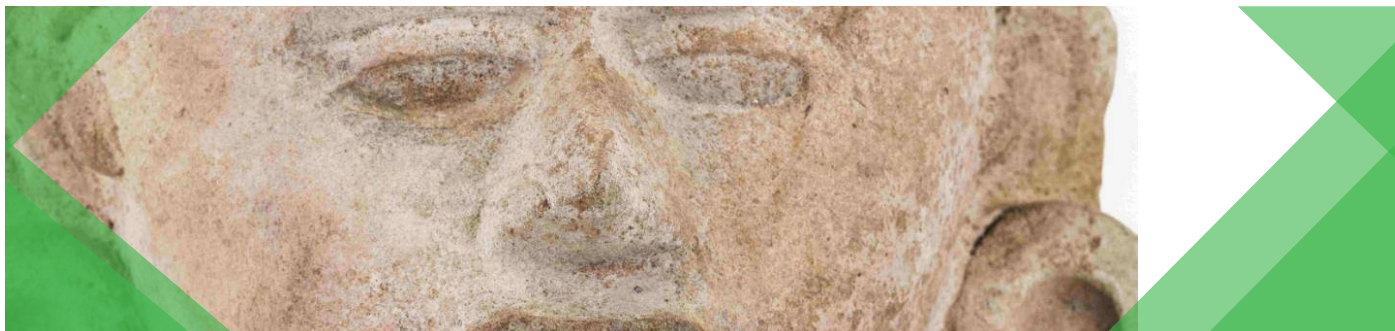
Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

Cicle mitjà i superior d'educació primària

OBJECTES PER AL MÉS ENLLÀ

Museu Etnològic i de
Cultures del Món.
[Seu Montcada](#)

Un viatge per Amèrica

VISITA + TALLER

La visita d'Amèrica dona a conèixer les civilitzacions precolombines de Mesoamèrica, l'Amèrica Central i els Andes. De societats com els maia, els colima, els nazca o els chimú, entre d'altres, en descobrirem la religiositat, la cosmologia i també la quotidianitat. La major part dels objectes del museu procedents del continent americà van ser trobats en tombes i són ofrenes funeràries. A través d'ells coneixerem les relacions que aquests pobles van establir amb la mort i el viatge al més enllà. Amb l'alumnat de primària ens guiaran uns objectes-pista vinculats al nostre entorn quotidià, que ens ajudaran a indagar, comparar i relacionar. Al taller interrogarem el nostre llegat material per imaginar quins objectes ens representen i deixarem com a testimoni a les societats futures.

OBJECTIUS

- Aproximar-se a la cultura i creences d'alguns pobles precolombins d'Amèrica a través dels objectes i explorar la seva concepció de la vida i de la mort.
- Conèixer la diversitat estètica dels pobles precolombins.
- Descobrir l'Amèrica precolombina a través de les seves àrees culturals: Mesoamèrica, l'Amèrica Central, els Andes.
- Reflexionar, valorar, crear i escenificar un aixovar funerari amb objectes que ens representen i considerem imprescindibles.
- Valorar la diversitat social i cultural i el respecte per les diferències.

COMPETÈNCIES

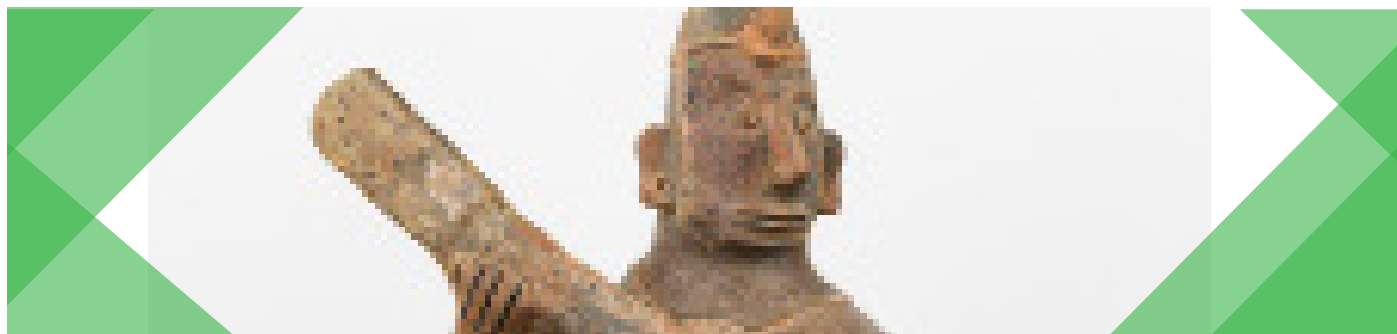
- Coneixement i interacció amb el món físic
- Artística i cultural
- Social i ciutadana
- Comunicativa lingüística i audiovisual
- Aprendre a aprendre

Durada: 120 minuts

Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

OBJECTES PER AL MÉS ENLLÀ

Un viatge per Amèrica

VISITA + TALLER/VISITA

La visita d'Amèrica dona a conèixer les civilitzacions precolombines de Mesoamèrica, l'Amèrica Central i els Andes. La major part de les peces del museu d'aquest continent són de caràcter funerari. Objectes on podem trobar la religiositat, la cosmologia i també la quotidianitat de societats com els maia, els colima, els nazca o els chimú. Les diferents maneres de morir, el món post mortem i els viatges al més enllà impliquen una relació amb la mort i amb els morts molt diferent a la nostra. Ens acostarem a les seves variants, els seus mitjancers i les seves cerimònies. Ens guiaran uns objectes-pista, vinculats al nostre entorn quotidià, que ens ajudaran a indagar i comparar, acostant-nos als mètodes de les ciències socials i de l'antropologia. Al taller interrogarem el nostre propi llegat material i imaginarem quins objectes ens representen i deixarem com a testimoni a les societats futures.

OBJECTIUS

- Aproximar-se a la cultura i creences d'alguns pobles precolombins d'Amèrica a través dels seus objectes i explorar la seva concepció de la vida i de la mort.
- Descobrir l'Amèrica precolombina a través de les seves àrees culturals: Mesoamèrica, l'Amèrica Central, els Andes.
- Explorar i comparar la continuïtat i actualitat dels objectes, les cultures i les tradicions exposades, tant en el seu context d'origen com amb els nostres usos i costums.
- Reflexionar, valorar, crear i escenificar un aixovar funerari amb objectes que ens representen i considerem imprescindibles.

COMPETÈNCIES

- Coneixement i interacció amb el món físic
- Artística i cultural
- Social i ciutadana
- Aprendre a aprendre
- Comunicativa lingüística i audiovisual

Durada: visita + taller 120 min (secundària)
visita 90 min (cicles formatius, batxillerat)

Nombre d'alumnes: grup de 25 (màxim 29)

MUSEU ETNOLÒGIC I DE CULTURES DEL MÓN

Seu Parc de Montjuïc. Pg. Santa Madrona, 16. 08038 Barcelona

Seu Montcada. Carrer Montcada, 12-14. 08003 Barcelona

Informació i reserves: reservesmeb@bcn.cat i telèfon 93 256 23 00

[/museu-etnologic-culturesmon.barcelona](http://museu-etnologic-culturesmon.barcelona)

Ajuntament de
Barcelona

MUSEU ETNOLÒGIC
I DE CULTURES
DEL MÓN